

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Hetedik évfolyam.

10. szám.

Szerkeszti:

Székelyudvarhely, 1909. márczius 11

Előfizetési ára: községi knek, valamint kör-
és községi jegyzőknek egész évre 6 korona.
Egyes szám ára 50 fillér

Dr. Keith Ferencz,
varm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
udvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az elő-
fizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

53.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 1213—1909.

Minden község előljáróságának.

A székelyföldi kirendeltség ingyenes jogse-
gély nyújtásának ügyében szerkesztett és a hiva-
taltal lap mult számával szétküldött felhívás tar-
talmát minél szélesebb körben ismertessék és a
községben szokásos módon is hirdessék ki.

Székelyudvarhely, 1909. február 20.

Sebesi, alispán.

54.

M. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség.

Szám. 217—909.

Alispán urnak Székelyudvarhelyt.

Udvarhelyvármegye igen sok községében a
különlegeltetés divik, minthogy a különlegeltetést
még ott is, hol legeltetési szabályrendelet illetve
legelő rendtartás még jóváhagyva nincs, az 1894.
évi XII. t.-cz. is tiltja, szigorú intézkedését kérem
a külön legeltetés megszüntetésére.

Egyidejűleg kérem Nagyságodat a legelő
rendtartás és legeltetési szabályrendeletek betartá-
sára a községek előljárait utasítani, mert meggyő-
ződésem szerint a legeltetés még most is igen
sok helyt a legprimitívebb állapotban van.

Segesvár, 1909. január 20-án.

Kolozsváry János s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 499—909. alisp.

Mindhárom főszolgabírónak, Székelyudvar-
hely r. t. város polgármesterének és valamennyi
község előljáróságának.

A kellő intézkedések megtétele végett közlöm.
Székelyudvarhely, 1909. márczius hó 1.

Sebesi, alispán.

55.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szám. 2506—1909. VIII/2. eln.

Körrendelet. Valamennyi törvényhatóságának.

A borhamisításnak és hamisított bor forga-
lomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1908. XLVII.
t.-cz. 14-ik §-ában előirt bornyilvántartás vezetése
az e törvény végrehajtása tárgyában 1908. évi
december hó 30-án 112.000 szám alatt kiadott
rendelet 39. §-ának hatodik bekezdése értelmében
folyó évi márczius hó 1-én megkezdendő.

Az idézett törvény 14-ik §-ának utolsó be-
kezdése szerint a bornyilvántartás vezetése alól a
törvényhatósági bizottság előterjesztésére a föld-
mivelésügyi miniszter indokolt esetekben felmen-
tést adhat.

A törvényhatóság figyelmét erre folyó évi
1877. eln VIII/2. szám alatt kelt körrendeletben
felhívtni ugyan, mégis úgy vélem, hogy a
törvényhatósági bizottságok legnagyobb részének
még alig volt illetőleg ez év inárczius 1-ig alig
lesz módja és alkalmja arra, hogy ezzel a kérdés-
sel foglalkozhassék, mert a törvényhatósági bizott-
sági tavaszi közgyűlések nagyobb részben még
csak ezután fognak megtartatni.

Hogy tehát a törvényhatósági bizottságoknak
idevonatkozó előterjesztéseik megtételére kellő idő
engedtessek, az 1908: XLVII. t.-cz. 14-ik §-ában
előirt bornyilvántartás vezetésének megkezdésére
kitűzött határidőt folyó évi június hó 1-ig meg-
hosszabbítom.

Ettől a naptól vagyis folyó évi június hó
1-től kezdve azonban a bornyilvántartás vezetése
mindazokra kötelező leend, a kik addig e köte-
lezettség alól felmentést nem nyernek tekintet nél-
kül arra, hogy a törvényhatósági bizottság a tör-
vényben biztosított előterjesztési jogával élt-e vagy
sem; ugyanis mindazon törvényhatóságokat, a

melyek 1908: 47. t.-cz. 14-ik §-ában biztosított előterjesztési jogukat legkésőbb ez év május hó 20-ig igénybe nem veszik, az indokolt előterjesztéseiket hozzám ezen időpontig elő nem terjesztik, akként fogom tekinteni, hogy ezen törvényhatóságok területén kivételes intézkedést létesíteni senkivel szemben sem kívánnak és így a bornyilvántartás vezetése 1909. június hó 1-től kezdődőleg mindenivel szemben feltétlenül ott is kötelező lesz.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletemet az idézett törvény végrehajtására hivatott hatóságokkal, valamint a törvényhatóság területén levő bor ellenőrző bizottságok elnökeivel tudomásvétel és mihez tartás végett azonnal közölje.

Budapest, 1909. február hó 26-án.

Darányi, s. k.

Szám. 1421—909. alisp.

Főszolgabíráknak, Székelyudvarhely város tanácsának és rendőrkapitányának.

Tudomás végett közlöm. Egyszersmind felhívom annak bejelentésére, hogy hatósága területén van-e olyan bortermelő, aki a nyilvántartás vezetése alól fölmentendő lenne? Ha van, mi okból volna szükséges a fölmentés?

A bejelentést kérem legkésőbb április 5-éig okvetlenül megtenni.

Székelyudvarhelyen, 1909. márczius 4.

Sebesi, alispán.

56.

27770—909. VIII-3. szám.

Pályázati hirdetés. A Budapesten és Kolozsvárott tartandó gyümölcstani tanfolyamokra.

Budapesten a m. kir. kertészeti tanintézetben f. évi márczius 29-től április 3-ig, Kolozsvárott a m. kir. gazdasági akadémiánál f. évi április 19—24-ig gyümölcstani tanfolyam fog tartatni.

Célja ezen tanfolyamoknak:

a) hogy a fiatalabb lelkészekben a gyümölcstani tanfolyamok iránti érdeklődés felkeltessék s nekik alkalom szolgáltatassék arra, hogy a gyümölcstani tanfolyamokban némi kiképzést nyerjenek.

b) hogy a fatenyésztésnek, a fa nemesítésének s a gyümölcs értékesítésének feltételeit, módját és természetes követelményeit megismerve és megkedvelve, e hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben művelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői legyenek.

A két tanfolyam mindegyikére külön-külön csak 12 lelkész fog az állam költségére felvételt s ezek egyenkint 32 K utazási általányt és napi 5 K ellátási díjat kapnak.

Felhívom azokat a lelkészeket, akik ezen tanfolyamokon résztvenni ohajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket ha Budapestre folyamodnak folyó évi márczius hó 10-ig, ha Kolozsvárra folyamodnak márczius 31-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel.

Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye és község) életkora, nyelvismerete, valamint az is felemlítendő, hogy a vidék, melyen lakik, kedvező-e gyümölcstermelésre.

Az a lelkész, a ki már ily tanfolyamon részt vett nem pályázhatik. Segédlelkészek nem vétetnek fel.

Az állami ellátási díj mellett felveendő lelkészeknek kívül fel fog még vétetni a két tanfolyam mindegyikére 3—4 földbirtokos vagy gazdatiszt is, a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi márczius hó 20-ig terjesszék be hozzám.

Budapest, 1909. február hó 13-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Szám. 1367—1909. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek.

Fenti pályázati hirdetményt azon felhívással adom ki, hogy azt a gyümölcstani tanfolyamok iránt érdeklő lelkészek, tanítók és gazdákkal fölmentetlenül közölje.

Székelyudvarhely, 1909. márczius hó 1-én.

alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

57.

27770—909. VIII-3. szám.

Pályázati hirdetés a Keszthelyen, Tordán és Kiszszében tartandó gyümölcstani tanfolyamokra.

1. Keszthelyen (a m. kir. gazdasági akadémiánál) márczius 22-től 31-ig.

2. Tordán (az állami kertmunkás iskolánál) április 15-től 24-ig.

3. Kiszszében (az állami faiskola területén) április 28-tól május 7-ig gyümölcstani tanfolyam fog tartatni.

Célja ezen tanfolyamoknak:

a) hogy a fiatalabb s a fatenyésztés iránt érdeklődő tanítók a faiskolakezelésben és gyümölcstani tanfolyamokban ugyanolyan gyakorlatilag kiképzést nyerjenek.

b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett tanítók a fatenyésztést és gyümölcstermelést iskoláikban nagyobb sikerrel taníthassák és

c) hogy működésük helyén a gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdáknak a gyümölcstani tanfolyamokban, kezelésében és gondozásában, valamint a gyümölcs értékesítését illetőleg kellő utmutatást adhassanak.

Minden egyes tanfolyamra csak 16 tanító fog az állam költségére felvételt s ezek egyenkint 30 korona utazási általányt és napi 4 korona ellátási díjat kapnak. Oly tanító, aki ily tanfolyamon már részt vett, vagy aki faiskolájáért földhitelintézeti pályadíjat nyert, nem pályázhatik. A

felvételnél azok részesülnek előnyben, akik gazdasági ismétlő iskolát vezetnek, továbbá azok, kik oly járásból valók, a melyből ily tanfolyamon még egy tanító sem volt.

Felhivatnak azon gazdasági ismétlő iskolai tanítók és faiskolát kezelő néptanítók, akik ezen tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket, ha Készthelyre folyamodnak folyó évi márczius hó 10 ig, ha Tordára folyamodnak folyó évi márczius 25 ig, ha pedig Kiszzebenbe folyamodnak, folyó évi április 10-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel.

Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A kérvényben a folyamodó lakóhelye (vármegye és község) életkora, nyelvismerete s faiskolában töltött eddigi működése, valamint a kezelésére bízott faiskola terjedelme is megjelölendő s ez adatok valósága közvetlen iskolai hatósága által is igazolandó.

Az állami ellátási díj mellett felveendő tanítókön kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos vagy gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket folyó évi márczius 15-ig ugyancsak hozzám terjesszék be.

A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos vagy helyettese jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgát tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek.

Budapest, 1909. évi február 13 án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Szám. 1367—909. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek.

Fenti pályázati hirdetményt azon felhívással adom ki, hogy azt a gyümölcsenyésztés iránt érdeklődő lelkészek, tanítók és gazdákkal föltétlen közölje.

Székelyudvarhely, 1909. évi márczius 1-én.

alispán helyett:
Dr. Paál, főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények

58.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 1384—1909. alisp.

Mindenik főszolgabírónak, Székelyudvarhely város Polgármesterének, és az összes községi előjáróságoknak.

Közhírré tétel és alkalmazkodás czéljából értesitem, hogy m. kir. honvédelmi miniszter ur 13331—909. szám alatt kelt rendeletében a cs. és kir. közös hadsereg és m. kir. honvédség legénységének (örömestéri rendfokozatu altisztektől lefelé)

átvonulás alkalmából a szállás-adók által kiszolgáltatandó étkezésért a katonai (honvédségi) javadalmazásból fizetendő térítési összeget az 1879. évi XXXVI. t.cz. 51. §-a alapján az 1909. évre a Királyhágón tuli részekben 41 azaz negyvenegy fillérben állapította meg.

Székelyudvarhelyen, 1909. márczius 1 én.

alispán helyett:
Dr. Paál, főjegyző.

59.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 9277—1907.

Valamennyi vármegyei tisztviselőnek.

A vármegyei közgyűlésnek mult évi 6. számú határozatában utasítást kaptam, hogy a mennyiben valamelyik tisztviselő pénzügyintézetnél, vagy más vállalatnál igazgatósági, illetve felügyelőbizottsági tagságot foglal el, ezt a tisztviselői állással való összeférhetőség kérdésének elbirálása végett esetről esetre jelentsem be a törvényhatóságnak. Ez utasítás betartása érdekében felhívom a vármegyei tisztviselők mindenikét, hogy folyó évi márczius hó 31-éig jeleltsék be hozzám, vajjon a mult év április hava óta pénzügyintézetnél vagy más vállalatoknál nyertek-e valamelyes új megbízatást?

Székelyudvarhely, 1909. márczius 1.

Sebesi János, alispán.

60.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám. 873—1909. alisp.

Tárgy: A kivándorlásra csábító levelek és nyomtatványok lefoglalása és elkobzása.

A három járási főszolgabírónak, Székelyudvarhely város főkapitányának, az összes községi és körjegyzőknek.

A belügyminiszter ur 2169—1909. számú rendelete szerint a budapesti államrendőrség keleti pályaudvari rendőri kirendeltsége a kivándorlók ellenőrzése közben nagy számmal talál a törvényhatóság területéről kivándorló egyéneknek Missler bremai, Scharlach hamburgi és az osztrák Amerikai-trieszti nem engedélyezett hajós vállalatoktól eredő kivándorlásra csábító tartalmu leveleket s nyomtatványokat.

Ennélfogva szigoruan utasítom, hogy a nem engedélyezett külföldi szállító vállalkozó s ügynökeik által küldött nyomtatványok, levelek s egyéb csábító tartalom gyanujában álló küldemények lefoglalása és elkobzása iránt a 40000—1904. B. M. számu 68, 69. és 70. §-ai értelmében minden esetben intézkedjenek.

Amennyiben pedig észleltetnék, hogy a postahivatalok a csábító tartalom gyanujában álló levelek s küldemények érkezése és kézbesítéséről a kellő értesítést megadni elmulasztanák, e körülmény

hozzám a szükséges intézkedés megtétele céljából bejelentendő.

Székyudvarhelyen, 1909. évi február 25-én.

Sebesi. alispán.

61.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Szám: 1235—1909 alisp.

Tárgy: A kivándorlók éjszaknyugoti európai kikötő felé irányításának részleges korlátozása.

Székyudvarhely város főkapitányának, a három járási főszolgabírónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Tudomás és mihez tartás végett értesitem, hogy a belügyminiszter ur 14995—1909. v. c. sz. rendeletével a Cunard Steam Ship Co. Limited liverpooli hajós czég részére a Fiumén át el nem szállítható kivándorlóknak az éjszaknyugoti európai kikötők fele irányíthatása iránt az 1904. évi november hó 21-én 113678. sz. a. kelt körrendelet szerint ideiglenesen megadott engedély részbeni megváltoztatásával a Hamburg Amerika Linie hajóársaság részére történő irányítást megtiltotta.

Székyudvarhely, 1909. évi márczius hó 1. én.

Sebesi, alispán.

62.

3797—1909. V-a B. M. számú körrendelet.

A zágrábi városi kir. rendőrbiztosság szervezése.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Tudomás és az alárendelt hatóságok értesítése végett közlöm, hogy a horvát-szlavon-dalmát bán urnak 3644. eln. szám alatt kelt átirata szerint Zágrábban folyó 1909. évi január hó 15. napjával önálló, Zágrábi városi királyi rendőrbiztosság szervezetett, mely azokat az összes ügyeket fogja intézni, melyek eddig a zágrábi városi rendőrség hatáskörébe tartoztak.

Budapesten, 1909. évi február hó 22-én.

Andrássy s. k.

63.

Magyar országos tűzoltó Szövetség, A m. kir. Belügyminiszterium tűzrendészeti szakközege Budapest VII Rákóczi-ut 38.

197—1909. szám.

Nagyságos Alispán Ur!

Az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet értelmében minden községben, ahol legalább 25 működő tag jelentkezik, önkéntes tűzoltó testület szervezendő, minthogy a társadalom ily bevonásával a legolcsóbban lehet a leghatásosabb tűzvédelmi szervezetet létesíteni. Hogy községeink-

ben mégis oly kevés tűzoltó egyesület alakul, ennek oka egyrészt az is, hogy megfelelő alapszabályok elkészítéséhez nem értenek, a hiányosok pedig a felső hatóságok által helyesbítés végett leküldetnek s ezen idő alatt az ügy iránti lelkesedésük helyüit leohad. Felkérjük ennél fogva Nagyságodat, méltóztassék a vármegye hivatalos lapjában a községek figyelmét az önkéntes tűzoltótestületek megalakítására újólag felhívni és figyelmeztetni őket arra is, hogy a Magyarországi Tűzoltó-Szövetség elnöksége (Budapest VII. Rákóczi ut 38. sz.) minden hozzáforduló községnek készséggel és díjmentesen küld alapszabály-mintát.

Ezzel kapcsolatban s hogy a vármegyében előforduló tűzrendészeti, tűzoltói mozgalmakról idejében értesülhessünk, azon kérelemmel is fordulunk Nagyságodhoz, szíveskednék a vármegyei hivatalos lap egy példányát állandóan szövetségünknek díjlanul megküldeni (ha ugyan az már jelenleg is nem küldetnék), megjegyezvén, hogy mi »Tűzrendészeti Közlöny« című szaklapunkat már évek óta bocsátjuk díjmentesen az alispáni hivatal rendelkezésére

Budapesten, 1909. február 25.

Tisztelettel

Gróf Széchenyi Viktor s. k. Dr. Óvári Ferencz s. k.
elnök. elnök.

Breuer Szilárd s. k.
titkar.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és közövények.

Jutalmazások. Az utadó sikeres behajtásért Felcki Márton községi pénztárnok és Petre Lajos községi bíró nagygalambfalvi lakosok 7—7 korona, Kádár Gyula korondi jegyző 10 korona, Tófalvi Ferencz, Lőrincz Cs. Ferencz és Biró György korondi községi előjárók egyenként 5 korona, Káli Albert firtosmartonosi körjegyző 5 korona, Szász Dénes alsósófalvi körjegyző és Szász Mihály felsősófalvi községi bíró egyenként 7 korona, Menyhárt János szentegyházafalvi körjegyző 15 korona, végül Márton Dávid és Both Lázár községi bírók egyenként 10 korona jutalomban részesültek.

Postaügynökség. Az ujonnan berendezett kányádi postaügynökség 1909. évi márczius hó 1-én megnyílt.

Elvesztett marhalevél. Györfi Bálint bétafi lakos 1 drb. fekete tar. 7 éves tehenéről szülő marhalevélét elvesztette.

Ismeretlen védkötelesek lajstroma a Nagyküküllővármegye segesvári járásából. 1. Rikul János, szül. 1888. évben Szászkereszturt. Szülők: Rikul János és Albu Mária.

Körözendő egyén. Szajkó Rozália nevű nő nyomozandó, feltalálása esetén illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv 2384—909. számra való hivatkozással Fejérvármegye alispánjának megküldendő.